

Bymiljøetaten, Oslo kommune
postmottak@bym.oslo.kommune.no

Oslo, 10.04.2026

Vår saksbehandler: Anne Sofie Morsund
post@akerselvasvenner.no

Høringsinnspill: Oppstart forvaltningsplan Akerselva miljøpark

Vi i Miljøforeningen Akerselvas Venner takker for muligheten til å gi innspill til forvaltningsplanen for Akerselva miljøpark.

Gjennom en betydelig innsats over mange år, har denne byelva gått fra å være sterkt forurenset til å bli en levende, lakseførende elv, et friluftsområde for titusener av mennesker og en bærer av Oslos og Norges historie. Likevel har Akerselva fortsatt ikke en god økologisk tilstand, miljøparken er fortsatt truet av utbygging og skyggelegging fra ny bebyggelse, kulvertåpning ved Vaterland er uavklart, framtidig åpning av flere sidebekker er ikke tilrettelagt. Sårbare områder har ikke et godt vern og potensialet for naturrestaurering er ikke utnyttet. Det mangler en samordning av offentlig og privat forvaltning.

Vi ser fram til å følge og bidra i arbeidet med å utvikle en helhetlig og ambisiøs plan for Akerselva.

Våre hovedinnspill er:

- 1. Biologisk mangfold og kunnskapsgrunnlag.** De viktigste områdene for biologisk mangfold må bevares og skjøttes. Det bør etableres et oppdatert og samlet kunnskapsgrunnlag, inkludert ny NiN (*Natur i Norge*) -kartlegging, som grunnlag for all videre forvaltning.
- 2. Kantsone.** 20-meterssonen langs vassdraget må respekteres og forvaltes i tråd med gjeldende regelverk. Det må samtidig gjennomføres målrettede tiltak for kartlegging og restaurering av naturverdier der kantsonen i dag er forringet eller borte.
- 3. Føre-var for framtidige muligheter for elva.** I tråd med Naturmangfoldloven bør føre-var-prinsippet ligge til grunn for forvaltning av Akerselva. Dette innebærer å

unngå arealendringer som kan redusere fremtidig handlingsrom for gjenåpning av elvestrekninger og sidebekker.

4. Fremmede arter. Det må gjennomføres et systematisk og langsiktig krafttak mot skadelige fremmede arter i og langs Akerselva.

5. Kulturminner og landskap. Historiske bygninger, kulturminner og elvelandskapets særpreg må bevares og styrkes som en integrert del av miljøparkens verdier.

6. Medvirkning. Prosjektet bør sørge for en deltakende prosess i utvikling, implementering og videreutvikling av forvaltningsplan og tilhørende handlingsplan både med allmennheten og private grunneiere. Tilgjengelig og tilstrekkelig kunnskap er avgjørende for meningsfull deltakelse.

7. Måloppnåelse og indikatorer. Det bør etableres tydelige miljømål og indikatorer for naturtilstand, med regelmessig rapportering.

Nedenfor følger våre innspill til hva som kan styrkes i planen, samt temaer vi mener er viktige å inkludere:

Forvaltningsplanen i kontekst. Høringsnotatet beskriver at forvaltningsplanen skal ta utgangspunkt i kommunedelplanen for miljøparken fra 1990, og at kunnskapsgrunnlaget skal oppdateres. Dagens rammeverk for naturforvaltning, oppdatert kunnskap, gjeldende lovverk og internasjonale forpliktelser er endret fundamentalt siden 1990, og dette må gjenspeiles aktivt i forvaltningsplanen.

Naturmangfoldloven, med sitt føre-var-prinsipp, tydeliggjør behovet for å unngå tiltak som kan skade naturen der kunnskapen er usikker. Samtidig understreker FNs naturpanel (IPBES) behovet for gjennomgripende samfunnsendringer for å stanse tapet av naturmangfold, mens Naturavtalen forplikter 196 land til å stanse og reversere naturtap innen 2030.

Videre er Norge forpliktet gjennom EUs vanndirektiv (innlemmet i EØS-avtalen), hvor målet er at alle vannforekomster skal oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Forvaltningsplanen bør ta utgangspunkt i dette samlede rammeverket og aktivt utnytte synergier med pågående vanndirektivarbeid for å nå målet om god tilstand i Akerselva.

Forvaltningsplanen bør samordne alle kommunens retningslinjer, veiledere og aktiviteter innenfor miljøparken.

Elva, naturen og menneskene. Akerselva er en viktig grønn ferdselsåre og et sentralt område for friluftsliv, natur- og kulturopplevelser. Forvaltningsplanen må ha som hovedpremiss at naturverdiene i og langs elva prioriteres, og at bruk og ferdsel tilpasses naturen.

Siden etableringen av Akerselva miljøpark i 1990 har befolkningens kunnskap om og holdninger til naturmangfold endret seg betydelig, noe som for eksempel kommer fram i Miljødirektoratets rapport [kunnskap og holdninger til naturmangfold](#). Det er i dag bred oppslutning om behovet for å ta vare på naturen. Dette gir et særlig godt grunnlag for målrettede informasjonstiltak og aktiv involvering for å bidra til at brukere tar hensyn til naturverdiene i Akerselva miljøpark.

Dette representerer en viktig mulighet for forvaltningen til å styrke naturhensyn, samtidig som området forblir tilgjengelig for opplevelse og bruk.

Definisjon av arealet. Akerselva miljøpark er definert gjennom kartfesting i forbindelse med etableringen i 1990. Da miljøparken ble opprettet, var ikke EUs vanndirektiv (innlemmet i norsk rett gjennom vannforskriften) gjeldende. Dette kan gi et skjevt utgangspunkt i dagens forvaltning, ved at mål om god økologisk tilstand for hele vassdraget ikke fullt ut samsvarer med en avgrenset plan for deler av systemet.

Vi vil derfor at planens virkeområde utvides, slik at den omfatter Akerselvas skjulte sidebekker og den nedre delen av vassdragets påvirkning i møte med Oslofjorden, for å sikre en mer helhetlig økosystembasert forvaltning.

En sunn elv vil også ha betydning for vannkvaliteten i Oslofjorden.

Områder langs elva vi tror planen bør vie spesiell oppmerksomhet:

Åpning av regulert turvei langs Bjølsenjuvet, restaurering av hageanlegget som kulturminne og tilgang for allmennheten til utsikt til Bjølsenfossen.

Åpning av kulverten under Nylandsveien og sporområdet ved Oslo S.

Vern av våtmarksområdet på vestsiden nedstrøms Frysjaveien 29.

Unngå menneskelig forstyrrelse på øyene i elva nedstrøms Badebakken bru, Jerusalem bru og Øvre foss.

Beholde skogområdet på Bane NORs eiendom på østsiden av elva og jernbanelinjen nord for Nydalsdammen.

Stoppe kloaklekkasje til Nydalsdammen.

Temaer vi anbefaler tas inn som tillegg i listen "skal behandles":

Sammen med temaet "Kriminalitetsforebyggende...": Hvordan dempe mulige konflikter mellom rusbrukere og rekreasjonsbrukere ved elva, særlig langs nedre del fra Vulkan og ut til fjorden.

Rammebetingelser for planen.

Samarbeid med allmennheten og private grunneiere.

Potensialet for naturrestaurering og styrket vern.

Konklusjon. En elv er et sammenhengende økosystem som omfatter hovedløp, sidebekker og kantsoner, og som formes av hele nedbørfeltet fra kilde til utløp. Den må derfor forvaltes som en helhet. Forvaltningsplanen for Akerselva miljøpark representerer en viktig mulighet til å løfte arbeidet med elva, og til å mobilisere byens befolkning og politikere i arbeidet med å nå en god *tilstand*.

Miljøforeningen Akerselvas Venner stiller gjerne opp som en aktiv samarbeidspartner.

Vennlig hilsen Miljøforeningen Akerselvas Venner

Erik Østlyngen (sign.)
leder